

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 313. Usque Ad Annum 361

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117778

§. 36. S. Antonii Exitus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66022](#)

Sæculum IV. ret, sed qui cupiditatibus optime mode-
A. C. 356. raretur. Pauciora vitæ monasticae do-

cumenta ab ipsis Athanasius, ipsi plura
ab Athanasio ceperunt, effata ejus tan-
quam Leges suscipiebant, utpote virisan-
ctitate morum præcellentis, cuius salu-
tem propriæ vitæ periculo tueri non de-

Epist. 2. Ath. trebatabant; nam Ariani in illa usque de-
ap. Lucif.

serta immisis militibus Athanasium per-
secuti sunt, ubique quæsus, nullibi inve-
niebatur; Monachi, cum in milites in-
ciderent, latronibus colloqui non digna-
ti, jugulum excipiendis gladiis præbe-
bant, mortis periculo pro JESU Christo
se ipsos offerentes; majorem quippe
mercedem, si pro JESU Christo in Servo
ejus Athanasio paterentur, quam a jeju-
niis, aliisque vitæ asceticæ rigoribus ex-
spectabant. At S. Athanasius, timensne
Monachis propter se perturbarentur, in
remotissima deserti fugiens, se penitus
occultavit.

§. XXXVI.

S. Antonii exitus.

vit. Ant. c. 31. p. 501. Sanctum Antonium videndi solatium

S. Athanasio non obtigit, utpote ab ini-
tio hujus anni 356. defunctum. Aliquot
ante obitum menses pro more suo Mo-
nachos montis exterioris invisens, ulti-
mum, ut existimo, inquit: ad vos venio,
fallor, si in hac vita amplius mutuo nos

con-

conspiciamus. Tempus est, ut hinc pro-Sæculum IV.
sic sc̄ar, cum ferme centum quinque an- A. C. 356.
norum sim. Ad hæc verba flebant fra-
tres, & S. Senem amplectebantur, vale-
dicens sibi cum gaudio, tanquam ex
aliena Regione in Patriam redditum;
hortabatur, ne a rigore vitæ asceticæ de-
sisterent, sed ita viverent, quasi quoti-
die morituri. Meletianos, & Arianos
vitarent. Nec turbemini, inquietabat:
quod judices habeant defensores suos, bre-
vi mortalis bæc potentia, & imaginaria
transibat. Traditionem Patrum, (*) &
præcipue fidem in Dominum nostrum JE-
sus Christum servate, quam ex Scriptu-
ris didicistis, & sæpe vobis in memoriam
reduxi.

Fratres S. Antonium cogere volebant,
ut apud se remaneret, ibique diem clau-
deret, quod ex pluribus causis, maxime
vero sequenti recusavit. Ægyptii San-
ctorum defunctorum, præsertim Marty-
rum corpora sibi reservare amabant; lin-
teis quidem congeabant, & involve-
bant, sed terræ non mandabant, imo, le-

T t 5   Etis

(*) Interpres Protestans non posuit: Tra-
ditionem Patrum, sed: der Apostel. Quasi ve-
ro aliud Apostoli, aliud SS. Patres docuissent.
At aliunde satis constat hunc Interpretē SS. Pa-
trum contemptorem esse.

Sæculum IV. Etis imposita, in domibus suis retinebant,
A. C. 356. quod mortuis honori esse existimabant.

Hic mos solis Ægyptiis erat singularis.

Herod. L. II. Legimus eos antiquis temporibus cor.
c. 86. pora condita, & involuta capsis ligneis,

Diod. L. I. ad figuram humanam efformatis, inclu.
n. 58. sisse, quæ stantis hominis situ, ubi pla.
cuisset, collocabant, hodieque ejusmodi
capsæ, quas vocant, Mumias includentes
videntur. In hoc usu apud Ægyptios,
hominum superstitionissimos, non leve
Idololatriæ periculum latebat.

S. Antonius sæpe Episcopos rogave.
rat, hac de re populos edocerent, ipse
in Laicis hunc usum severe reprehende.
rat, maxime in fœminis, dicens, hanc con.
suetudinem nec piam esse, nec legitimam,
cum corpora Patriarcharum, & Proph.
tarum in illam usque diem in sepulchris
servarentur, ipsiusque Servatoris corpus
in sepulchro, lapide clauso, usque ad e.
jus Resurrectionem fuisset positum; in.
de probabat, errari, si corpora defunctorum,
quantumvis Sanctorum, non oc.
cultarentur, cum nihil majus, nihil san.
ctius Domini corpore sit. Multis persua.
sit, ut mortuos suos humarent, qui Deo
pro accepta Doctrina gratias agebant.
Cum ergo S. Antonius timeret, ne post
mortem suam honor iste sibi exhiberetur,
rejecto manendi consilio, exteriori mon.
tis Monachis sine mora valedixit; adin.
terio-

teriora, solitam suam habitationem, re- Sæculum IV.
 versus, post aliquot menses ægrotavit; A. C. 356.
 duobus non plures Discipulos apud se ha-
 bebat Macarium, & Amatham, qui ei ab
 annis quindecim in extrema senectute in-
 serviebant; his ad se vocatis, *Ego*, in-
 quid: *sicut scriptum est, viam Patrum*
meorum ingredior, nam sentio, me a
Domino vocari, tum monitos, ut perse-
verarent, Schismaticos, & Arianos aver-
*sarentur, jussit, corpus suum in Ægy-
 ptum deferri prohiberent, ne in ædibus*
asservaretur, Vos ipsi, inquietabat, sepeli-
te, & terra obruite in loco nemini, ni-
si vobis solis cognito, quod in resurrec-
tione a manu Domini incorruptibile re-
cipiam. Vestimenta mea inter vos di-
vidite, ex ovinis pellibus meis unam
date Athanasio Episcopo, & pallium, in
quo cubare soleo, quod mihi novum dona-
vit, & modo detritum est, alteram ovis
pellim date Episcopo Serapioni, & vobis
cilicum meum retinete. Valete filii mei!
jam vadit Antonius, & ultra vobiscum
non erit.

Ita locutum amplexi sunt, ipse exten- Hier. Chron.
 dit pedes suos, jacebatque vultu hilari, Pagi. an.
 quasi amicos charissimos, ad se invisen- 358. n. 2.
 tes, excipiens; itaque animam reddidit
 17. Jan. an. 356. centum quinque annos
 natus. A puero ad summam ætatem
 eodem semper in exercitio virtutis fer-
 vore

Sæculum IV. vore fuit, senectutis prætextu nec deli-
A. C. 356. catius nutritus est, nec vestimento mol-
litori usus, nec unquam saltē pedes la-
vit. Nullis tamen corporis infirmitatibus premebatur, non caligabant oculi,
dentes quidem erant hebetati, sed nul-
lus exciderat. Certe robore, & vigore
S. Antonius illis præstabat, qui diversis
ad delectionem cibis vescuntur, lava-
tur, & novis sæpiissime vestibus induiti
splendent. Discipuli ejus duo, sicut jus-
serat, sepelierunt mortuum, loco omni-
bus aliis ignoto.

SS. Athanasius, & Serapion Thmvi-
tanus pro magno thesauro receperunt
relicta sibi vellera, vestes ejus aspicien-
tes, præsentem sibi Antonium cernere
videbantur, cumque iis uterentur, una-
cum vestibus ejus Doctrinam induisse.
Antonius absque ullius scientiæ humanæ,
artisve auxilio virtutis suæ fama orbem
terrarum implevit, cuius Nomen non in
Oriente solum, sed etiam Romæ, in Afri-
ca, Hispania, & Gallia celeberrimum fuit.
Quamvis nec legere, nec scribere litte-
ras sciret, tamen quædam ejus opera su-
persunt, quæ in lingua sua Ægyptiaca
dictavit, & deinde in Græcam, rursusque
ex Græca in Latinam translata sunt.

Hier. de Scr. Bibl. Patr. to. 3. Cod. Reg. init. Septem habentur Epistolæ, spiritu, & sti-
lo Apostolico, ad diversa Monasteria mis-
sæ; præcipua earum ad Arsenoitas data
est.

est. Regula quoque brevis quadraginta Sæculum IV.
octo articulos complectens ejus Nomen A. C. 356.
præfert, ad Monachos Nacalonitas, qui
eam expetierant, scripta.

§. XXXVII.

S. Hilarion in Ægypto.

Eodem tempore S. Antonii obitus S. Hi-vita Hilar. lariioni in Palæstina, ubi tunc erat, cælitus revelatus est. Aristenete nobilis illa Christiana mulier, cuius tres filios, cum primo miracula patraret, sa- naverat, ad eum invisens, edixit, propositum sibi esse, S. Antonium quoque a- dire, cui S. Hilarion cum lacrymis: *Ipse ego Antonium videndi desiderio teneor, & profecto irem, nisi quasi captivus in hoc Monasterio retinerer, aut si quædam bujus itineris utilitas esse posset, sed heu! biduum fluxit ex quo tantus vir mortali- bus eruptus est.* Credidit ipsa, nec in viam se dedit, paucisque diebus elapsis allatum est nuntium, S. Antonium obiisse. S. Hilarion tunc annum vitæ agebat se- xagesimum quintum, & duobus annis summe affligebatur, quod ob sua mira- cula advenientium multitudine obruere- tur, nec, ut vellet, solitudine frui posset; & sane omnium ordinum homines ad eum veniebant, Episcopi, Presbyteri, Cle- ricorum, & Monachorum greges, Chri- stianæ

c. 24.

c. 23.

c. 25.